

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

per templum iuraverit quia qui estis qui diciteis cæci duces vobis v^z 16
 וי לכו נגורא סמיא דאמרוי אנתון דמן דימא בהיכלא
 debitor est qd est in templo per aurum iuraverit verò qui aliquid est non
 לא, הוא מדם מן דין דימא נדהבא רבהיכלא האב
 quod templum an aurum mai^r est enim quid & cæci stulti
 ככלא וסמיא מנא גיר רב דהבא או היכלא דהו
 est non per altare iuraverit & qui aurum ipsum sanctificat
 מקדש לה להבא : 18 ומן דימא כמדבחה לא הוא
 stulti debet que est super ipsu per oblatione iuraverit autè qd aliquid
 מדם מן דין דימא בקורבנא דלעל מנה האב 19 סכלא
 quod sanctificat altare an oblatio maius est enim quid & cæci
 ועיורא מנא גיר רב קורבנא או מדבחה דמקדש
 & per oia ipsu iurat per altare ergo iurat qui oblationem
 לקורבנא : 20 מן דימא הכיל כמדבחה ימא בה וכל
 & per eù p ipsu iurat per templum iurat & qui ipsum super quz sunt
 דאית לעל מנה 21 ומן דימא בהיכלא ימא בה ובמן
 Dei per thronum iurat per calos iurat & qui in eo q habitat
 דעטר בה 22 ומן דימא כשמיא ימא כפורסיה דאלהא
 acceptores & pharisæi scribæ vobis v^z ipsum super qui sedet & per eù
 ובמן דיתב לעל מנה : 23 וי לכו ספרא ופרישא נסבי
 & omittitis & cyminum & anethu mentam estis qui decimâtes vultus
 באפא דמעסרין אנתון ננעא ושבתא וכמונא ושבתון
 ebueniens autem hæc & fidem & misericordiâ iudiciu legis grauiora
 יקורתה דמוסא דינא והננא והימנותא הלן דין וליא
 qui excolatis cæci duces omittetis non & illa vt faceretis erat
 הוא דתעבדון והלן לא תשבקון : 24 נגורא סמיא דמצללן
 vultus acceptores & pharisæi scribæ vobis v^z camelum & deglutitis culicem
 בקא ובלעין גמלא : 25 וי לכו ספרא ופרישא נסבי באפא
 plena sunt autè intus & que sūt aus pociu qd exterius est estis quia mundâtes
 דמדכין אנתון לבריה דכסא ודוכורא לגו דין מלין
 poculi interiori primùm mundate cæci pharisæi & iniquitate rapina
 השופיא ועורא : 26 פרישא עיורא דכו לוקדם גוה דכסא
 mundu exteri^r etiam vt sit & patine
 ודוכורא דהוא אף ברהון דכסא :

16 V^z vobis duces cæci, qui dicitis, Quicunque iuraverit per templum, nihil est : qui autem iuraverit in auro templi, debitor est.
 17 Stulti & cæci: quid enim maius est, aurum, an templum, quod sanctificat aurum?
 18 Et quicumque iuraverit in altari, nihil est: quicumque autè iuraverit in dono quod est super illud, debet.
 19 Cæci: quid enim maius est donum, an altare quod sanctificat donum?
 20 Qui ergo iurat in altari, iurat in eo, & in omnibus quæ super illud sunt:
 21 Et quicumque iuraverit in templo, iurat in illo, & in eo qui habitat in ipso.
 22 Et qui iurat in cælo, iurat in throno Dei, & in eo qui sedet super eum.
 23 V^z vobis Scribæ & Pharisæi hypocrite, qui decimatis mentam & anethum & cyminum, & reliquistis quæ grauiora sunt legis, iudiciu, & misericordiam, & fidem. Hæc oportuit facere, & illa nõ omittite.
 24 Duces cæci: excolantes culicem, camelum autem glutientes.
 25 V^z vobis Scribæ & Pharisæi hypocrite, qui mundatis quod deforis est calicis & paropsidis, intus autem pleni estis rapina & immuditia.
 26 Pharisæe cæce, munda prius quod intus est calicis & paropsidis, vt fiat & id qd deforis est mundum.

16 וְאַי וּמַי דְּדִיכְרִי פּוֹפְלוֹ, וְ לֵיכּוּנְתִי, וְ דֵּי דִּי מוֹסָה אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 17 מוֹרִי וְ כַּיִּי פּוֹפְלוֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 18 וְ כַּיִּי, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 19 מוֹרִי וְ כַּיִּי פּוֹפְלוֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 20 וְ כַּיִּי, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 21 וְ כַּיִּי, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 22 וְ כַּיִּי, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 23 וְ כַּיִּי, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 24 וְ כַּיִּי, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 25 וְ כַּיִּי, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ. 26 וְ כַּיִּי, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ, וְ דֵּי דֵּי מוֹסָה, אֵן תְּפִי יֵאָדֹ.

g effusus est iustus sanguis omnis super vos ut veniat sic
 35 איכנא דנאחא עליכון כלה דמא דזדיקא דאתאשך
 Zacharia ad sanguinē vsque iusti Abel sanguine à terram super
 על ארעא מן דמה דהביל זדיקא עדמא לדמה דזכריא
 amen & altare templum inter quem occidistis eius Barachiz filij
 כר ברכיא הורקטלתון בני היכלא למדבתא: 36 אמין
 istam generationem super omnia hæc quia veniet vobis ego dico
 אמר אנא לבון דנאתון הלין כלהין על שרבתא הדמא:
 qui mittitur eos & lapidans prophetas occidēs Ierusalem Ierusalem
 אורשלא אורשלא קטלת נביא ורנמת לאלין דשלחין 37
 gallina congregat sicut filios suos ut congregare volui vicibus quot ad te
 לותהכמא זבנין צבית דאכנש בניכי איך דכנשא תרנגולתא
 vobis relinquitur ecce voluistis & non alas suas sub pullos suos
 פרוגיה תחית נפרי ולא צביתון: 38 הא משתבך לבון
 videbitis me quia nō enim vobis ego dico deserta domus vestra
 ביתכון הרבא: 39 אמר אנא לבון ניר דלא תחזונני
 Domini in nomine qui venit ille benedictus dicatis donec modò à
 מן השא עדמא דתאמרון בריך הו דאתא בשמא דמריא:

caput
 קפלאון כר
 erucis in festo ad vesperam

דרמשא דעארא דעליכנא

ostēdentes discipuli eius & accesserūt ut abiret templo de Iesus & egressus
 1 ונפק ישוע מן היכלא למאזל וקרבו תלמידוהי מוחין
 vidētes ecce non eis dixit verò ipse templi edificium ei
 לה בנינה דהיכלא: 2 הו דין אמר לחון לא הא חזין
 reliquetur quia nō vobis ego dico amen omnia hæc estis
 אנתון הלין כלהין אמין אמר אנא לבון דלא תשתבך
 mōtē super Iesus sederet & eum destruetur qui nō lapidē super lapidē hic
 הרבא כאף על כאף דלא תסתתרו: 3 וזכר יתב ישוע על טורא
 quādo nobis dic & cum inter se & aiunt discipuli eius accesserūt oliuarū
 דזיתא קרבו תלמידוהי ואמרון בניחון ולה אמר לן אמתו
 seculi & cōsumationis aduētus tui signū est & quod erunt hæc
 הלין נהוין ומנא הי אתא דמאתידך ורשולמה דעלמא:

35 Ut veniat super vos
 omnis sanguis iustus, qui
 effusus est super terram, à
 sanguine Abel iusti vsque ad
 sanguinem Zacharię filij Ba-
 rachiz, quę occidistis inter
 templum & altare.
 36 Amen dico vobis, ven-
 nient hæc omnia super gene-
 rationem istam.
 37 Ierusalem, Ierusalem,
 quę occidis prophetas, &
 lapidas eos qui ad te missi
 sunt, quoties volui congre-
 gare filios tuos, quemadmo-
 dum gallina congregat pul-
 los suos sub alas suas, & no-
 luisti?
 38 Ecce relinquetur vobis
 domus vestra deserta.
 39 Dico enim vobis, Non
 me videbitis amodo donec
 dicatis, Benedictus qui venit
 in nomine Domini.

CAP. XXIII.

1 Et egressus Iesus de te-
 plo, ibat. Et accesserūt disci-
 puli eius ut ostēderent ei
 edificationes templi.
 2 Ipse autem respondens
 dixit illis, Videtis hæc o-
 mnia? Amen dico vobis, non
 relinquetur hic lapis super
 lapidem, qui non destruetur.
 3 Sedente autem eo super
 Montem Oliueti, accesserūt
 ad eum discipuli secretò, di-
 centes. Dic nobis quando
 hæc erunt, & quod signū ad-
 uentus tui, & cōsummati-
 onis seculi?

35 ὁπότε ἴθι ἐφ' ὑμᾶς πῶς αἴμα δίκαιων, ὁποῦ ὁρᾶται ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ ἀβελ καὶ τοῦ zacharię υἱοῦ barachiz, οἱ ἐφ' οὓς ἐλάσθη αἷμα ἐπὶ τὴν γῆν. 36 ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι
 ἡταῦτα πάντα ταῦτα ἃ ἑώρατε καὶ κτίσθησιν. 37 Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς ἀποστέλλοντας εἰς σε καὶ λιθο-
 βολοῦσα τοὺς ἀποστέλλοντας εἰς σε, ὅταν ἐθέλω συναγαγεῖν τοὺς υἱοὺς σου, ὡς ἡ γαλλίνα συναγαγεῖ τὰ ὄρνια ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτῆς, καὶ οὐ θέλεις.
 38 ἰδοὺ ἀφήσκει ὑμῖν ἡ οἰκία ὑμῶν ἄδεια.
 39 λέγω ὑμῖν, ὃ μὴ με ἴδωτε ἀπ' ἐφ' ἧς ἐστιν τὸ σημεῖον τοῦ ἀδουτουχίου, καὶ τὸ σημεῖον τοῦ ἔσχατου αἰῶνος.

Κεφ. κδ.

1 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τοῦ ἱεροῦ εἰς τὸν ὄλιβον, καὶ προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αἰτοῦντες αὐτῷ ταῖς οἰκοδομαῖς
 τοῦ ἱεροῦ. 2 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰπὼν αὐτοῖς, βλέπετε τὸ ἔργον ταῦτα, ταῦτα πάντα ταῦτα ἃ ἑώρατε καὶ κτίσθησιν, ὃς ὃ μὴ ἀφ' ἐμοῦ ἀδὲ ἀπὸ τοῦ
 θεοῦ, ὅς ἐστιν ὁ θεὸς καὶ πατήρ μου, ὁ θεὸς καὶ πατήρ μου. 3 καὶ σιμῶν δὲ αὐτῷ ἐπὶ τοῖς ὄροις λέγων, ἀπεστέλλονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ καὶ
 ἰδοὺ αἱ οἰκοδομαὶς αὐτῶν ἡμῶν, καὶ τὸ σημεῖον τοῦ ἔσχατου αἰῶνος, καὶ τὸ σημεῖον τοῦ ἀδουτουχίου, καὶ τὸ σημεῖον τοῦ ἔσχατου αἰῶνος.